

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Materiál je předkládán na základě usnesení vlády č. 66 ze dne 25. ledna 2016, které bylo změněno usnesením vlády č. 652 ze dne 15. června 2020. Materiál předkládá ministr vnitra a předseda Republikového výboru pro prevenci kriminality (dále jen „Výbor“). Materiál byl zpracován z podkladů resortů zastoupených ve Výboru, byl připravován i ve spolupráci se samosprávami.

Materiál je tvořen 2 dokumenty:

1. Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027, která v příloze obsahuje:
 - a. Východiska pro tvorbu cílů a opatření Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022–2027,
 - b. Implementační plán Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022–2027,
 - c. Vyhodnocení Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 až 2020,
 - d. Vyhodnocení Akčního plánu prevence kriminality na léta 2016 až 2020 za rok 2020,
2. Změna Statutu Republikového výboru pro prevenci kriminality.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022–2027 (dále jen „Strategie“) navazuje na poznatky plynoucí z průběžného hodnocení předchozí strategie, určuje priority a cíle v oblasti prevence kriminality a definuje obsah systému prevence kriminality v rámci České republiky na úrovni státu, krajů a obcí na další období. Principy a priority jsou opřeny o statistické trendy trestné činnosti a bezpečnostní analýzy, odborné výzkumy, závěry a doporučení mezinárodních, resortních i odborných institucí a orgánů. Tyto poznatky jsou podrobně shrnuty v materiálu Východiska pro tvorbu cílů a opatření Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022–2027.

Součástí Strategie je také Vyhodnocení Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 a Vyhodnocení Akčního plánu prevence kriminality na léta 2016 až 2020 za rok 2020, které jsou uvedeny v její příloze. Je možno uvést, že cíle se podařilo naplnit či průběžně naplňovat, řada z nich má dlouhodobých charakter a je třeba v nich pokračovat i v následujícím období, některé cíle se podařilo naplnit pouze částečně a v jejich naplňování bude pokračováno v rámci nové Strategie.

Pro Strategii je navrženo 7 strategických cílů, v rámci nichž Česká republika:

- A. Rozvíjí systém prevence kriminality a finančně podporuje aktivity prevence kriminality, staví na přístupu založeném na důkazech a empirických poznatcích, posiluje spolupráci (včetně mezinárodní), kapacity a kompetence relevantních subjektů.
- B. Poskytuje pomoc a podporu obětem trestné (i přestupkové) činnosti, s důrazem na pomoc zvláště zranitelným obětem a boj proti násilí, realizuje výzkumy zaměřené na chování a potřeby obětí a činí opatření ke snižování latence a sekundární viktimizace obětí.
- C. Se zaměřuje na boj proti recidivě, na včasnou a koordinovanou resocializaci pachatelů a podporuje práci s násilnou osobou.
- D. Uplatňuje komplexní a koordinovaný přístup k řešení kriminality v rizikových lokalitách založený na partnerské spolupráci odpovědných subjektů a zástupců/obyvatel lokalit, přičemž se zaměřuje nejen na projevy, ale i příčiny problémů. Zohledňuje přitom specifické potřeby a problémy menšinových skupin žijících v těchto lokalitách.

- E. Rozvíjí a podporuje situační prevenci kriminality, posiluje odolnost míst proti trestné činnosti, zvyšuje povědomí veřejnosti o možnostech ochrany a přitom podporuje a implementuje nové přístupy a technologie.
- F. Sleduje vývoj kriminality páchané dětmi a na dětech a včas reaguje vhodnými opatřeními, zvyšuje ochranu dětí před násilím a dalšími kriminálně rizikovými jevy, včas identifikuje ohrožené děti a realizuje potřebné intervence a rozvíjí funkční systém pátrání po pohřešovaných dětech.
- G. Aktivně, systémově a koordinovaně posiluje prevenci kybernetické kriminality a rizikového chování v kyberprostoru a poskytuje pomoc a podporu obětem v kyberprostoru.

Cíle jsou podrobně rozepsány v jednotlivých kapitolách Strategie. Pro jejich plnění byl sestaven Implementační plán, který je též v příloze Strategie. Vyhodnocení plnění plánu bude realizováno v 2letých cyklech včetně možnosti aktualizace.

S předloženým materiálem souvisí zvýšené nároky na státní rozpočet, a to ve výši 34 mil. Kč ročně na posílení programů Ministerstva vnitra v oblasti prevence kriminality. Zároveň je uplatněn požadavek na navýšení systemizovaných služebních míst na Ministerstvo vnitra o 1 SSM ve 14. platové třídě od roku 2023 v souvislosti s naplňováním nové Víceleté strategie Evropské sítě prevence kriminality (EUCPN) na léta 2021-2025, dalších povinností při zastupování České republiky v této evropské síti a dalších mezinárodních agendách v oblasti prevence kriminality, které narůstají. Tyto požadavky budou zajištěny Ministerstvem vnitra, ve spolupráci s Ministerstvem financí.

Strategie souvisí s problematikou boje proti diskriminaci, zejména ve vztahu prevence kriminality k menšinám a anticiganismu. Řeší rovněž otázku rovnosti žen a mužů, jako jsou problematiky domácího a genderově podmíněného násilí včetně kybernásilí. Zapojuje podnikatelské prostředí do realizace preventivních aktivit a cestou Poradního sboru Ministerstva vnitra pro situační prevenci kriminality rovněž do tvorby preventivních politik, zejména v oblasti situační prevence kriminality.

Současně se Strategií je vládě předkládán návrh na **změnu Statutu Republikového výboru pro prevenci kriminality** (dále jen „Statut“). Důvodem k předložení je rozšíření členské základny Výboru o zástupce Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“) a Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (dále jen „NÚKIB“). Předložená změna Statutu se týká čl. 3 Statutu – „Složení výboru“. Dojde k rozšíření členské základny (navýšení na 28 členů). Zapojení GIBS do Výboru je navrženo na základě jejich žádosti s ohledem na plnění cílů GIBS působit více preventivně a spolupracovat s dalšími subjekty v oblasti prevence. V případě NÚKIB je důvodnost propojení s Výborem dána nárůstem kybernetické kriminality a jejím stále častějším prolínáním do běžného života. Dále změna reflektuje proběhlý přesun Agentury pro sociální začleňování z Úřadu vlády ČR na Ministerstvo pro místní rozvoj.

Dne 30. září 2021 schválil Republikový výbor pro prevenci kriminality odeslání výše uvedených dokumentů do připomínkového řízení. Dne ... 2021 byl materiál zaslán do meziresortního připomínkového řízení (společně s resortním připomínkovým řízením) s termínem do ... 2021. Všechny uplatněné zásadní připomínky byly vypořádány. Materiál je vládě předkládán bez rozporů.